

ÎNCHEIERE

16 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vasilisa Hîrjeu,
în cauza civilă la cererea înaintată de Vasilisa Hîrjeu către Simion Camerzan,
notarul public Irina Floreanu, cu privire la obligarea eliberării certificatului de
moștenitor, recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, prin care a
fost respins apelul declarat de Vasilisa Hîrjeu, prin intermediul avocatului Andrei
Cojocar, fiind menținută hotărârea din 18 ianuarie 2018 a Judecătoriei Cimișlia,
sediul Central,

c o n s t a t ă:

La 15 noiembrie 2016, Vasilisa Hîrjeu a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva notarului public Irina Floreanu și Simion Camerzan cu privire la
eliberarea certificatului de moștenitor și recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii, a menționat că este fiica lui Gheorghe Pruteanu și a
Aculinei Camerzan. Tatăl său, Gheorghe Pruteanu, a decedat la 02 decembrie 1993
și după el au rămas loturile de pământ agricole cu numerele cadastrale XXX;
XXX; XXX; XXX. Astfel, Vasilisa Hîrjeu împreună cu mama sa, Aculina
Camerzan, au acceptat moștenirea lăsată de tatăl său, Gheorghe Pruteanu, îngrijând
și prelucrând loturile respective, strângând roada de pe ele toți anii, începând din
1993 și până în prezent. Fratele său, Simion Camerzan, nu a dorit să accepte
succesiunea după moartea tatălui.

Suplimentar, reclamanta a indicat că mama sa, Aculina Camerzan, a decedat în
anul 1998. După moartea mamei sale, au rămas loturile de pământ menționate, pe
care le-a primit ca moștenire în baza testamentului lăsat de către mama sa cu
numărul 82 din 04 iulie 1996. Acest testament, în anul 1998 l-a prezentat notarului
public Irina Floreanu, însă ea nu i-a eliberat certificat de moștenitor, afirmând că a
pierdut testamentul, iar apoi că nu i-a prezentat testamentul respectiv.

În anul 2016, reclamanta a obținut de la Primăria XXX, duplicatul
testamentului mamei sale din 1996, pe care l-a prezentat notarului public Irina

Floreaanu pentru a primi certificat de moștenitor, însă notarul nu a dorit să o asculte și a alungat-o din oficiu. Tot în anul 2016, s-a prezentat la notarul respectiv cu un avocat pentru a depune testamentul, însă iarăși au fost alungați din oficiu, notarul refuzând să primească cererea de eliberare a certificatului de moștenitor, astfel reclamanta fiind nevoită să expedieze o cerere prin intermediul oficiului poștal, la care până în prezent nu a primit nici un răspuns ce la notar.

Reieșind din cele expuse, Vasilisa Hîrjeu a solicitat obligarea notarului public Irina Floreaanu să-i elibereze certificat de moștenitor conform voinței mamei sale din testamentul cu numărul 82 din 04 iulie 1996 pentru toată averea rămasă după decesul ei, inclusiv pentru loturile de pământ agricol cu numerele cadastrale XXX; XXX; XXX; XXX, amplasate în XXX, și recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenurilor menționate, precum și a terenurilor din XXX, acceptate de ea după decesul tatălui său, Gheorghe Pruteanu.

Prin hotărârea din 18 ianuarie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, cererea înaintată de Vasilisa Hîrjeu către Simion Camerzan, notarul public Irina Floreaanu, cu privire la obligarea eliberării certificatului de moștenitor, recunoașterea dreptului de proprietate, a fost respinsă.

Prin decizia din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de Vasilisa Hîrjeu, prin intermediul avocatului Andrei Cojocar, fiind menținută hotărârea din 18 ianuarie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, obiectul litigiului nu este o contestație împotriva refuzului notarului de a îndeplini actul notarial, ci este o acțiune prin care se solicită în mod direct obligarea părții de a emite certificatul de moștenitor, astfel încât, în mod evident, pretenția Vasilisei Hîrjeu este inadmisibilă, or dânsa are posibilitatea să solicite notarului emiterea actului notarial, urmare, să fie întocmit refuzul notarului, ulterior să atace acesta în fața instanței prin procedura legală de rigoare. Astfel, s-a constatat că după decesul cet. Aculina Camerzan, Vasilisa Hîrjeu nu a depus la biroul notarial declarația de acceptare a succesiunii în termenul stabilit de legislație de 6 luni din momentul decesului și nici nu a fost dovedit faptul acceptării succesiunii prin intermediul instanței de judecată.

La 19 noiembrie 2018, Vasilisa Hîrjeu a contestat cu recurs decizia din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 18 ianuarie 2018 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, cu pronunțarea unei decizii prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Potrivit recurenței, instanțele inferioare au evitat să se expună asupra circumstanțelor de fapt și de drept, invocate de către participanții la proces, astfel litigiul rămânând nesoluționat.

La 29 noiembrie 2018 și 14 decembrie 2018, Vasilisa Hîrjeu a depus explicații pe marginea cererii de recurs.

La 02 ianuarie 2019, notarul Irina Floreaanu a repus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasilisa Hîrjeu este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Comrat a fost pronunțată la 20 septembrie 2018, fiind expediată participanților la proces la 18 octombrie 2018 (f.d. 56, vol. II), fiind recepționată de recurentă la 24 octombrie 2018 (f.d. 57, vol. II). Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 20 septembrie 2018 a Curții de Apel Comrat a fost înregistrat la 19 noiembrie 2018, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentei cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere

faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentei, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Vasilisa Hîrjeu.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vasilisa Hîrjeu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Ala Cobăneanu,

Judecătorii

Nicolae Craiu,

Svetlana Filincova